

Vážení spoluobčané,

„Okrašlovací spolek pro Novou Hut' a Dýšinu“ ve spolupráci s „Výborem pro územní plánování a životní prostředí“ zastupitelstva obce Dýšina

**zajímá váš názor
na údržbu a výsadbu zeleně v Dýšině a její části Nové Huti.**

Naši občané RNDr. Jaroslava Nesvadbová a RNDr. Jaromír Sofron vypracovali **návrhy na výsadbu zeleně**, které jsou Vám zde k dispozici. Zelenou barvou jsou označeny návrhy k realizaci v roce 2010.

K dispozici je Vám také grafické vyznačení místa, kde je výsadba navržena.

Prosíme Vás o **Váš názor a připomínky**. Můžete samozřejmě navrhnout další úpravy. Jedná se nám nejen o výsadbu a kácení, ale i o **údržbu zeleně**.

Nakonec Vás prosíme o podpis nebo aspoň šifru nebo pouze čárku, abychom věděli kolik lidí se o tento návrh zajímalo a jak velkou váhu tedy tyto názory mají.

Pokud máte nějaký odborný dotaz k problematice zeleně, zodpoví ho paní RNDr. Jaroslava Nesvadbová, Nová Hut' ul. 17. listopadu tel. 377 845 120, obecné dotazy k činnosti Okrašlovacího spolku zodpoví Ing. Eva Bartovská, Nová Hut' ul. Polní 130, tel. 377 845 511.

Děkujeme Vám za Vaše názory.

Koncepce zeleně v obci Dýšina – podklady a poznámky

Před dvaceti lety jsme na žádost tehdejšího Obecního úřadu Dýšina vypracovali elaborát s názvem Rámcový ekoprogram obce Dýšina a kontaktních území, který by měl být uložen na OÚ. Dnes můžeme konstatovat, že se od té doby v obci z tohoto hlediska změnilo mnoho k lepšímu. Imisní zátěž ze vzdálených průmyslových zdrojů se snížila (zvýšil se však autoprovaz), byla vybudována ČOV, nová kanalizace, plynofikace. V globálu se částečně snížila chemizace orné půdy, byly instalovány kontejnery na tříděný odpad, vybudován sběrný dvůr aj. Mnoho úkolů z ekologického, resp. environmentálního hlediska však obec ještě čeká.

V následujícím textu se zaměřujeme na problém řešení vhodné intravilánové zeleně, krajinně-estetického a ekologicky maximálně funkčního prvku.

Na území katastru obce je třeba rozlišit dva urbanisticky zcela odlišné sídelní celky: Dýšinu – primárně selskou obec (byť dnes s převažujícím průmyslem) s památkovou zónou uprostřed a Novou Huť – primárně vilové "prvorepublikové" letovisko.

I když majitelé pozemků (přev. zahrad) u svých obytných objektů věnují ozelenění velkou pozornost, z krajinářského hlediska musíme podotknout, že druhová skladba (zvláště výběr vysázených dřevin) je většinou nevhodná použitím do českého prostředí nepatřících dřevin. Zatímco česká krajina spolu s intravilánovou zelení si zachovala dodnes převážně barokní ráz, směnou tuzemských (autochtonních) dřevin za cizokrajné tento charakter postupně ztrácí a vzhledově se tak přibližuje k sídelním útvarům Středomoří, zvl. Malé a Přední Asie. Zde máme na mysli (a to nejen v naší obci) houfně sázené různé druhy zeravů (*Thuja sp. div.*) a dalších cizích jehličin, jež vtiskují naší obci cizokrajný ráz.

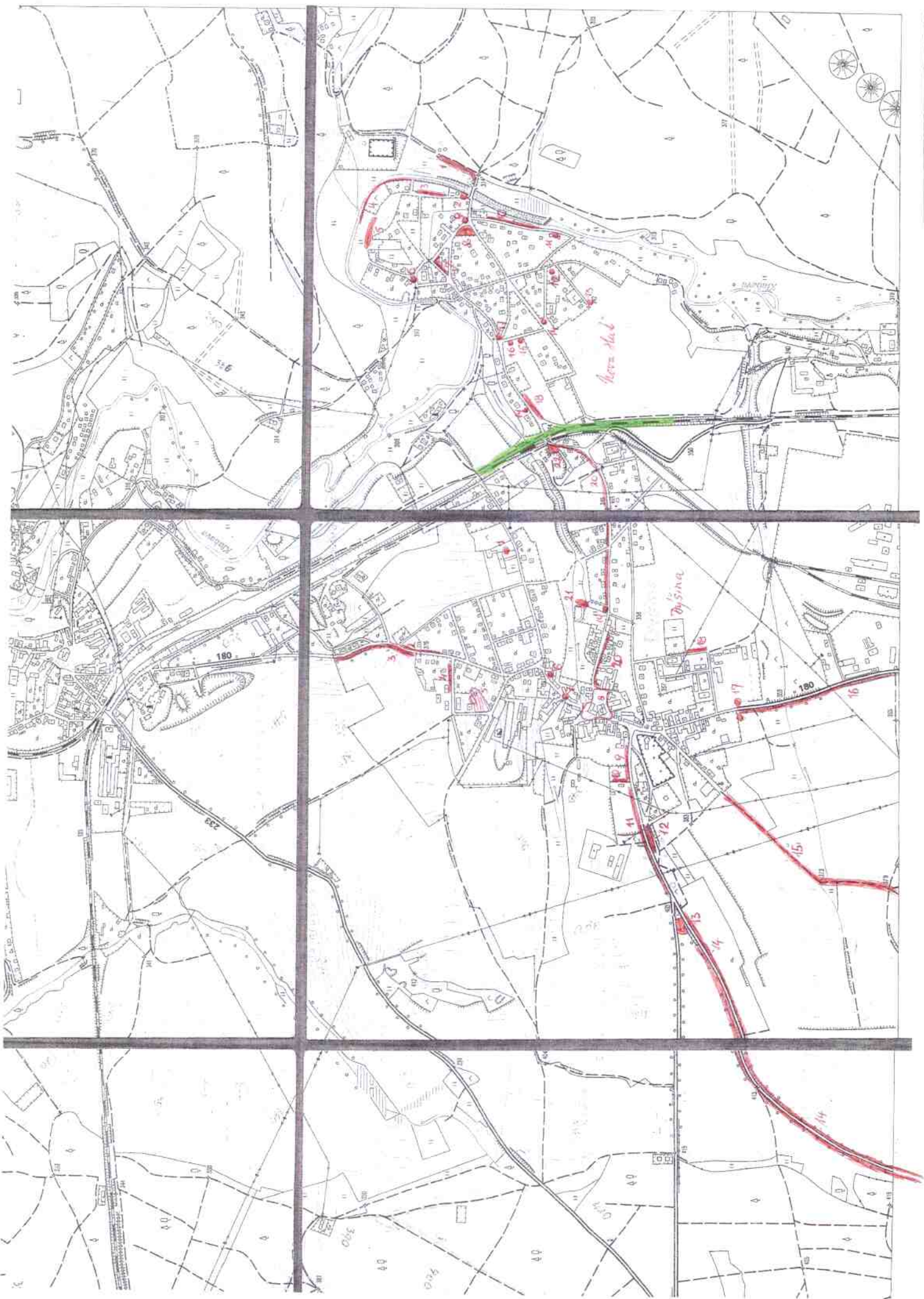
Je přirozené, že nemáme (a ani OÚ nemá) možnost na soukromých pozemcích tuto situaci změnit (menší zlo tato výsadba "páchá" v Nové Huti, kde zahrady jsou většinou kocipovány jako malé parčíky), Dýšině je však ještě možné její původní ráz navrátit vhodnou výsadbou na veřejných prostranstvích.

Starosta obce J. Štilip navrhl během jednání 25. ledna 2010 se zástupci Okrašlovacího spolku **vypracování koncepce zeleně v obci**. Tímto úkolem pověřil Spolek podepsané autory předkládaného elaborátu, kteří ve dnech 23. a 24. 3. t. r. provedli terénní šetření, jehož výsledkem jsou Návrhy na výsadbu dřevin a údržbu zeleně v obci Dýšina a osadě Nová Huť (Tabulka č. 1). Terénnímu šetření předcházelo seznámení se se studii a územně plánovací dokumentací (tak jak nám a zástupcům Okrašlovacího spolku byla 9. 3. t.r. předložena pracovními OÚ Dýšina) a posouzení těchto studií (Příloha 1). Jsme si vědomi, že jde o víceletý a de facto nekončící proces.

Domníváme se však, že s údržbou i částí výsadeb je třeba začít neodkladně, a to zvláště vzhledem k vykáceným vzrostlým stromům v posledních měsících.

V připojené tabulce neřešíme údržbu cizokrajných dřevin na veřejných pozemcích, většinou sem vysázených zřejmě bez vědomí obecního úřadu majiteli přilehlých soukromých pozemků. I když jde o výsadby se záměrem zkrášlit své okolí, i toto by mělo být v souladu s celkovou koncepcí zeleně a s respektováním pravidel, jež by měl OÚ stanovit. Považujeme za velice potřebné postupné odstranění následujících dřevin: akát (*Robinia pseudacacia*), škumpa očetnou (*Rhus typhina* – jedovatá, byť dekorativní a vyhledávaná dřevina), "stříbrný" smrk (*Picea pungens*), smrk ztepilý (*Picea abies* – sice autochtonní dřevina, leč nevhodná do intravilánu a zvl. do "našich" nadmořských výšek), všechny druhy zeravů (*Thuja sp. div.* – dřevina, jež jako v rámci současných výsadeb bohužel dominuje a výrazně mění dříve výjimečný charakter obce), borovice černá (*Pinus nigra*), topol vlašský (*Populus italica*). Za nezbytnou, a to nejen z hlediska estetického, považujeme odstraňování kořenových výmladků zvl. lip a javorů.

Domníváme se, že při výsadbě některých dřevin by mohly být nápomocny i školní děti, neboť jde o významný i zajímavý výchovný aspekt.

D1	Školní ulice	parčík před školou severní okraj zastavby při pravé straně směrem na Chrast			odstranit 3 břízy v rohu u zahradnictví H. Mokošové			přehouště skupina dřevin - odstranění dojde k uvolnění prostoru pro vytvoření kvalitních korun okolostojících listnáčů. Vyřiznost vymiřadky šerfyku.		
D2	5. května		dosadba listnáčů		obměnit nahodlou výsadbu různé starých stromů (orešák, škumpa, javor, vrba, jablono) novou alejí javoru (kmen, mléč)			stávající stromy jsou přestávané		event. domluva s OÚ Chrast na pokračování aleje i na chrastecy katastr
D3	5. května		západní strana vozovky proti Krejarům							
D4	K Chlumu	u čp. 156		dosadba 3 javorů mléčů						
		prostor v okolí bytovek k Armaturce a garážemi - nad Tovární ulicí								
D5										
D6	5. května		proti čp. 15 - trojúhelníkový travnatý prostor	2. lipy srdčité		odstranit nefunkční keramické nádobky, omezit či odstranit vegetativně se šířící šerfyku			2010	nutné komplexní řešení - prostoru studii vhodné místo k náhradní výsadbě za pokácené stromy v obci - viz jednání zastupitelstva 26. 10. 2009
D7	5. května ?		50 m SV od nám. Míru		skupinu stříbrných smrků po dožití odstranit a nahradit listnatými dřevinami					
D8	Náměstí Míru			dosadba lip srdčích event. javoru mléče.	pokračovat v odstraňování pro venkovskou náves nevhodných jehličnatých dřevin (viz též projekt Ing. Tausingerové - 2006) včetně odstranění skupiny stříbrných smrků před obchodem byv. Jednoty					Doporučuje architektonickou úpravu celého prostoru návsi včetně nalezení vhodného umístění po r. 1970 od kostela přeneseného pomníku
D9	Pízeňská	mezi farskou zahradou a restaurací u hřiště		dosadba lip srdčích. Na protější straně k parkovišti aspoň 1 lipu, která by vytvářela "bránu" jako vjezd do obce						
D10	Pízeňská	u restaurace u hřiště			postupně nahradit prosychající topoly liniovým porostem javorů (kmen, mléč)					
D11	Pízeňská	od restaurace až ke křížku na rozcestí			nezbytná údržba - průběžně každoroční vyřezávání vymiřadků dřevin, náletu a odstranění všech akátů (a následnou údržbu např. Rondapem)					
D12	Pízeňská	rokie pod silnicí (vpravo při vjezdu do obce)			vyčistit násep silnice a dno role od náletu i od odpadků.					Dále řešit tuto lokalitu při zpracování pozemkových úprav či ÚSES
D13		Zábělou a do Červeného Hrádku			Údržba rozrusujícího se porostu křovin (pámelník, růže, hloh, trnka, bez černý, ostružiník aj.).					Má porost opravdu charakter veřejné zeleně (viz územní plán)? Myslivci? Řidiči?

D14	silnice do Červeného Hrádku	od křížku ke katastr. hranici s Červeným Hrádkem	dosadba dřevin k vytvoření oboustranné aleje listnáčů (javor, klen či mlieč, dub letní)				Řešit v souvislosti s objezdem obce a příp. vyústěním tunelu dráhy event. domluva s OU Červený Hrádek
D15	polní cesta (pokračování ul. Do Křemšín)		dvoustranná alej lip srdčitých				Vhodné jako "Alej dět" školy gen. Pattona - se záměrem seznamit ředitele školy
D16	silnice ke Kyšicům (pokr. ulice V. Brožíka)	od autoservisu ke katastrální hranici s Kyšicemi	Obnova aspoň jednostranné aleje				Domluva s OU Kyšice. Řešit v souvislosti s objezdem obce a příp. vyústěním tunelu dráhy.
D17	ul. V. Brožíka	u autoservisu	2 lipy srdčité			symbolická brána do obce	
D18		na okraji pole naproti pečovatelskému domu a ordinaci lékaře	4 listnáče (javor, lipa, jasan)				
D19	Přátelství	u domu služeb, trávnik blíže asfaltu	1 lipa srdčitá jako protějšek k chráněné lipě	odstranit škumpu			
D20	Přátelství		vysadba lip v celém průběhu silnice, včetně výsadby v hraně příkopu (u pole) proti sívřámě Hálek				vzhledem k likvidaci většiny lip v ulici považujeme tuto výsadbu za urgentní
D21	V jamách	u rybníka mezi ulicí a prostorem Štěpáného dvora (býv. pískovna) pod č. p. 96 před viaduktem do Nové Hutě		probrat přehosty "lesík" sifirných smrků (odstranit 2-3 stromy) a tím uvolnit prostor pro zdárny vývin korun stromu zbyvajících			
D22	Přátelství		2 lipy srdčité	srovnat a upravit terén, odstranit nálety dřevin a uvolnit prostor pro soliterní dřeviny			